

KIRJALLINEN KYSYMYS 1146/2014 vp

Täytäntöönpan্তুjen karkotuspäätösten tilastoiminen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa rikokseen syyllistynyt ulkomaalainen on normaalissa rikosoikeudellisessa vastuussa teostaan. Rikokseen tai toistuvasti rikoksiin syyllistynyt ulkomaalainen voidaan karkottaa maasta viranomaisten aloitteesta, jos ulkomaalaislaissa säädetyt karkottamisperusteet täyttyvät yksittäisessä tapauksessa. Rikosperusteinen karkottamispäätös voi sisältää myös maahantulokiellon.

Maahanmuuttovirasto nopeuttaisi erityisesti rikosperusteisia karkotuksia, joita on vuosittaisista karkotuspäätöksistä noin kolmannes. Tällä hetkellä karkotuspäätösten täytäntöönpano voi kestää jopa kolme vuotta.

Maahanmuuttovirasto on kerännyt tilastoja tehdyistä karkotusesityksistä ja -päätöksistä, mutta kaikkein tärkeimmästä eli täytäntöönpan-

nuista päätöksistä ei Maahanmuuttovirastolla ole tilastoja. Tieto täytäntöönpannuista karkotuksista olisi oleellisen tärkeä, jotta tiedetään, kuinka monta ulkomaalaista rikollista on todellisuudessa karkotettu maastamme.

Tällä hetkellä on myös epäselvää, kerääkö jokin taho virallisia tilastoja täytäntöönpannuista karkotuksista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta täytäntöönpannuista karkotuksista kerätään jatkossa tilastoja ja ne julkistetaan kansalaisten saataville?

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2015

James Hirvisaari /m11

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja James Hirvisaaren /m11 näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1146/2014 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta täytäntöönpannuista karkotuksista kerätään jatkossa tilastoja ja ne julkistetaan kansalaisten saataville?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ulkomaalainen voidaan Suomessa tekemiensä rikosten johdosta joko käännättää tai karkottaa maasta. Maasta karkottaminen koskee ulkomalaisia, jotka ovat oleskelleet Suomessa oleskeluvalla. Maasta poistamispäätösten täytäntöönpano on poliisin vastuulla.

Ulkomaalaislain karkottamispäätösten täytäntöönpanoa koskeva säännös mahdollistaa karkotettavan ulkomaalaisen odottaa asian lopullista päätöstä Suomessa. Hallintotuomioistuinten pitkät käsittelyajat tekevät karkottamisprosessista usein pitkän. Poliisin tekemistä karkottamisesityksestä saattaa kulua kolmekin vuotta siihen, että maastakarkottamispäätös on täytäntöönpanokelpoinen. Jos karkottamispäätöksestä valitetaan, päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin asia on ratkaistu hallinto-oikeudessa. Maahanmuuttoviraston päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeuden päätökseen voi hakea valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Päätöksestä valitetaan lähes aina. Korkein hallinto-oikeus voi estää päätöksen täytäntöönpanon siksi aikaa kun se käsittelee asiasta tehtyä valituslupahakemusta tai valitusta.

Poliisihallitus seuraa maasta poistamispäätösten täytäntöönpanojen toteutumista kuukausit-

tain. Poliisihallitus on antanut määräyksen poliisiyksiköiden välisestä vastuunjaosta maasta poistamista koskevien päätösten täytäntöönpanossa. Määräyksellä on vahvistettu tiettyjen maasta poistamisen täytäntöönpanoon liittyvien vastuiden keskittäminen Helsingin ja Kaakkois-Suomen poliisilaitoksille. Lisäksi määräyksellä vastuutetaan Helsingin poliisilaitokselle muun muassa ulkomaalaisen maasta poistamisen täytäntöönpanoa koskevien toimenpiteiden seuranta, tilastointi ja raportointi. Helsingin poliisilaitos raportoi maastapoistamispäätösten määräyksen edellyttämällä tavalla Poliisihallitukselle.

Maastapoistamispäätösten tehokas täytäntöönpano on osa laittoman maahantulon torjuntaa. Suomi on jo pitkään ollut yksi Euroopan tehokkaimmista maista maastapoistamispäätösten täytäntöönpanossa. Julkisesti saatavilla olevaa tilastotietoa maastapoistamispäätösten täytäntöönpanosta on muun muassa Laittoman maahantulon torjunnan arviointiraporteissa. Vuoden 2013 raportti löytyy osoitteesta www.poliisi.fi.

Vuonna 2014 poliisin toimesta pantiin täytäntöön yhteensä 2 794 maastapoistamispäätöstä. Vuonna 2013 maasta poistettiin 2 928 ulkomalaista ja vuonna 2012 yhteensä 2 440 maastapoistamispäätöksen saanutta. Luvut sisältävät sekä käännättämispäätösten että maastakarkottamispäätösten täytäntöönpanot. Lähtökohtaisesti poliisi panee maastapoistamispäätökset täytäntöön siinä järjestyksessä, kun ne tulevat täytäntöönpanokelpoiseksi ja maasta poistamisen järjestelyt saadaan valmiiksi. Poliisin ylläpitämässä maastapoistamispäätösten täytäntöönpanoja koskevissa tilastoissa ei voida tilastojärjestelmän määritteilyistä johtuen eritellä, millä perusteella maastapoistamispäätös on tehty.

Ministerin vastaus

KK 1146/2014 vp — James Hirvisaari /m11

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2015

Sisäministeri Päivi Räsänen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1146/2014 rd undertecknat av riksdagsledamot James Hirvisaari /f11:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att statistik över verkställda utvisningar samlas in i fortsättningen och för att denna statistik offentliggörs och görs tillgänglig för medborgarna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

En utlänning kan antingen avvisas eller utvisas från landet på grund av brott som personen begått. Utvisning från landet gäller utlänningar som vistats i Finland med uppehållstillstånd. Det är polisen som ansvarar för verkställigheten av beslut om avlägsnande ur landet.

Bestämmelsen om verkställigheten av utvisningsbeslut i utlänningslagen medger att den utlänning som ska utvisas stannar i Finland för att vänta på ett slutligt beslut i ärendet. Förvaltningsdomstolarnas handläggningstider är långa, vilket gör att utvisningsprocesserna ofta drar ut på tiden. Det kan dröja till och med tre år från det att polisen lämnar ett utvisningsförslag till att ett beslut om utvisning från landet kan verkställas. Om ett beslut om utvisning överklagas, får beslutet inte verkställas innan ärendet har avgjorts i förvaltningsdomstolen. Migrationsverkets beslut kan överklagas hos förvaltningsdomstolen, och besvärstillstånd gällande förvaltningsdomstens beslut kan sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. Besluten överklagas så gott som alltid. Högsta förvaltningsdomstolen kan förhindra verkställigheten av ett beslut medan domstolen

behandlar ansökan om besvärstillstånd eller överklagande i ärendet.

Polisstyrelsen följer upp genomförandet av verkställandet av beslut om avlägsnande ur landet per månad. Polisstyrelsen har utfärdat en föreskrift om ansvarsfördelningen mellan polisens enheter beträffande verkställandet av beslut om avlägsnande ur landet. Föreskriften fastställer att vissa ansvarsområden som gäller verkställandet av beslut om avlägsnande ur landet koncentreras till polisinspektionen i Helsingfors och polisinspektionen i Sydvästra Finland. Dessutom åläggs föreskriften polisinspektionen i Helsingfors ansvar bland annat för uppföljningen, statistikföringen och rapporteringen beträffande de åtgärder som vidtas för att verkställa beslut om avlägsnande av utlänning ur landet. Polisinspektionen i Helsingfors rapporterar till Polisstyrelsen på det sätt som fastställs i föreskriften om beslut om avlägsnande ur landet.

Ett effektivt verkställande av beslut om avlägsnande ur landet är en del av bekämpningen av olagliga inresor. Finland har redan länge varit ett av de effektivaste länderna i Europa när det gäller att verkställa beslut om avlägsnande ur landet. Offentlig statistikinformation om verkställandet av beslut om avlägsnande från landet finns bland annat i utvärderingsrapporterna om bekämpningen av olagliga inresor. Rapporten för år 2013 finns på adressen www.poliisi.fi.

År 2014 verkställde polisen sammanlagt 2 794 beslut om avlägsnande ur landet. År 2013 avlägsnades 2 928 och år 2012 sammanlagt 2 440 utlänningar som meddelats beslut om avlägsnande ur landet. I siffrorna ingår verkställandet av både avvisningsbeslut och utvisningsbeslut. I princip verkställer polisen besluten om avlägsnande ur landet i den ordning som de blir verkställbara och

arrangemangen för avlägsnande ur landet blir färdiga. I den statistik över verkställandet av beslut om avlägsnande ur landet som polisen för

kan man på grund av det statistiska datasystemets specifikationer inte utreda på vilken grund beslutet om avlägsnande ur landet har fattats.

Helsingfors den 6 mars 2015

Inrikesminister Päivi Räsänen